

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa D. M. i M. M.
przeciwko Sądowi Rejonowemu w N.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 listopada 2016 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Z.
z dnia 30 czerwca 2015 r., sygn. akt IV Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanego na rzecz powódek kwoty po 900
(dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu
kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Z. oddalił apelację
pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Z. z dnia 17 lutego 2015 r., mocą
którego zasądzono od pozwanego tytułem wynagrodzenia za pracę na rzecz: D. M.
(dawniej L.) kwotę 12.593,00 zł, a na rzecz M. M. kwotę 9.233,93 zł, oddalając
powództwa w pozostałym zakresie.

Pozwany – Sąd Rejonowy w N. – wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu
Okręgowego, zaskarżając go w całości i zarzucając nieważność postępowania
przed Sądem Rejonowym oraz naruszenie prawa materialnego, tj. art. 22 § 1¹ k.p.

Skarga zawierała także wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i została w tej części oparta na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania zwrócono uwagę na zagadnienie właściwego składu sądu do rozpoznania przedmiotowej sprawy. Pozwany podniósł, że chociaż powodowie żądali tylko zasądzenia wynagrodzenia za pracę, to jednocześnie w tle pozostała do wyjaśnienia kwestia istnienia stosunku pracy. W takim razie skład sądu w pierwszej instancji nie był poprawny, gdyż Sąd Rejonowy rozpoznał sprawę w składzie jednoosobowym, tj. wbrew dyspozycji art. 47 § 2 pkt 1 lit. a k.p.c.

Nadto w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, tj. art. 22 § 1¹ k.p., w sytuacji gdy pozwanym jest wyodrębniona jednostka organizacyjna o ustawowo ograniczonej samodzielności decyzyjnej oraz potrzeba wykładni art. 189 k.p.c. w zakresie w jakim ma on zastosowanie do ustalenia istnienia stosunku pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie spełnia warunków umożliwiających przyjęcie jej do merytorycznego rozpoznania. Podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymienia enumeratywnie art. 398⁹ § 1 pkt 1 – 4 k.p.c. Skarżący wskazał na dwie podstawy. Po pierwsze, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), po wtóre zachodzi potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). W ten sposób wyznaczył ramy badawcze w toku przedsądu.

Istotne zagadnienie prawne wymaga od skarżącego wskazania za pomocą wywodu prawnego, na podstawie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla

rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158). Zakreślone ramy tej podstawy przedsądu korelują w naturalny z funkcją skargi kasacyjnej. Jak powszechnie wiadomo, sąd kasacyjny nie jest sądem trzeciej instancji, a skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Skarżący nie zdołał przekonać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w kwestii właściwego składu sądu. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że skarga kasacyjna przysługuje od orzeczenia sądu drugiej instancji i w jego procedowaniu należy poszukiwać uchybień procesowych. Tymczasem ten Sąd orzekał w składzie prawidłowym, ustalonym zgodnie z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. Na marginesie trzeba zauważyć, że w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2016 r. (III PZP 10/16, niepubl.) wyrażono stanowisko, iż w sprawie, w której powód żąda zapłaty wynagrodzenia za pracę i nie dochodzi równocześnie ustalenia istnienia stosunku pracy, sąd pierwszej instancji rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego (art 47 § 1 k.p.c.). Zatem nie ma dalszych argumentów do przekonywania o braku podstaw tej części skargi kasacyjnej.

Skarżący nie zdołał przekonać Sądu Najwyższego o potrzebie wykładni art. 22 § 1¹ k.p. i art. 189 k.p.c. Przede wszystkim wniosek w tej mierze nie został dostatecznie skonstruowany. Nie wiadomo czy chodzi o wykładnię przepisów

prawnych budzące poważne wątpliwości, czy też wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Zakładając, że chodzi o pierwszą sytuację autor skargi winien wykazać, że przepis nie doczekał się jeszcze wykładni. Stąd jego powinność sprowadza się do przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, LEX nr 570112; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522). W tej kwestii skarga jednak milczy, co wyklucza nadanie jej dalszego biegu. Rodzaj jednostki występującej w sprawie i zakres jej samodzielności nie ma znaczenia w płaszczyźnie wykładni proponowanych przepisów prawa. Zgodnie z art. 22 § 1¹ k.p. zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej umowy. Istota tej normy akcentuje sposób wykonywania pracy, który odpowiadając właściwościom jej świadczenia prowadzi do umiejscowienia kontraktu w reżimie prawa pracy. *A contrario* przepis abstrahuje od rodzaju podmiotów zawierających umowy, które budzą wątpliwości jednej ze stron. Z tego względu nie widać potrzeby bliższej wykładni tej normy. Nie ma też przesłanek do wykładni art. 189 k.p.c., gdyż Sąd drugiej instancji nie stosował tego przepisu i wyrokował w myśl żądania powodów (art. 321 § 1 k.p.c.).

Z drugiej strony skarżący nie uprawdopodobnił, że omawiane powyżej przepisy wywołują rozbieżności w orzecznictwie sądów. Skarga nie zawiera obligatoryjnych w tym wypadku judykatów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231).

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c. O kosztach procesu orzeczono z mocy art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 11 ust. 1 pkt 2 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).

